

É r t e s í t ő.

34 szám

Pest Május 30^{kán}

1832.

Füskúti Landerer^r könyvnyomtató intézetében Pesten Hatvani utzában 448

megjelent a^r

M u l a t t a t ő

szép literaturai gyűjteménynek III. és IV. kötet.

A^r III. kötet foglalja magában a^r „Liló-Halacska“, román^r többiét, és „Román egy este“ nevezetű román^t. A^r IV. kötet, „Skóciának fehér Lilioma“ nevű. historiai romános Novellát. S^r valamint e^r szerint ígéretéhez képest adá ki az intézet eddig ezen olvasó kézikönyvtárának négy kötetét, úgy fogja ennek a^r jövő. augusztusi pesti vásárra is szinte négy kötetét a^r legválogatottabb művekből közre bocsátni, s^r reményli hogy mind a^r darabok^r választása mind pontos kiadása által a^r legnagyobb kedvezésre fog tarthatni mindenkor számot, s^r annyival inkább vár pártfogoltatást, mivel a^r nagy érdemű közönség a^r miveltebb világdivathoz és izléshez módosított olvasó könyvekben nem kevés hiányt tapasztal.

Előfizetésre még mindig nyitva áll az ut, az egész esztendei XII. kötetre 4 p. p. forinttal, fűzeteként pedig 24 p. p. xrral.

Előfizetni a^r kiadó intézeten kívül minden hiteles könyváros és kötő uraknál lehet.

Árverési hirdetés (1036 számhoz 1832).

(1) A^r nagymélt. magyar kir. Helytartótanács 1832. május 15. iki, 13231 számalatti határozatában méltóztatott a^r Duna jobb partján a^r pesti katona kórház (Lagerspital) és Budán a^r nádorispáni kert közt egy erős és tartós hajóvonási ut készítését kegyelmesen megrendelni.

Ezen felsőbbhelyi parancsolathoz képest a^r magy. kir. építető főkörmány részéről ezennel közhírré tétetik: hogy az említett építésre s^r nevezetesen az ujonnan meghatározott hajóvonási ut hosszában készitendő kövezetre nézve a^r legközelebbi június 4. iken, Budán, a^r k. építető hivatal épületében reggeli 9 órakor nyilvános árlejtés (árleverés) fog tartatni, mellynél fogva ezen egyik tisztünk felügyelése alatt végbehajtandó munka az ahhoz kívántató köz-állitással együtt a^r kevesbet kérőnek engedtetik.

E^r szerint a^r nevezett munkára vállalkozók, a^r jelelt helyen s^r időben leendő megjelenésre azon figyelmeztetéssel szólitotnak fel: hogy az árlejtésben résztvenni akaró előre száz tiz azaz 110 pengő fr. bánatpénzt, a^r legkevesbet kívánó pedig az árlejtés után 10 frtot a^r megállapított árnak minden százától jót állás fejiben letenni tartozzék.

A^r közelebbi feltételeket ezen kir. hivatal épületében, néhány nappal előbb a^r hivatalos órákban, valamint épen az árlejtés előtt is bővebben megtudhatni. Budán május 23. iken 1832.

A^r magy. kir. építető főkörmány által.

H í r d e t é s.

(1) A' nagyméltóságú magy. kir. udvari Kamara részéről közhírré tétetik: hogy Budán a' m. k. u. Kamara épületében folyó esztendei julius 4dikén reggeli 9 óraker tartandó árverés útján e' következő jószágok, úgymint:

Krassó vármegyében fekvő	Bottyest	315 ft. pengő pénz.
—	Drinova	385 ft. 15 kr. —
—	Zsurest	278 ft. 58 kr. —
—	Füzes	3344 ft. —
—	Ravna	3202 ft. —
—	Kakova	2162 ft. —
Temes	Guvesdia	2484 ft. —
—	Móritzfeld	2680 ft. —

megállapított kikiáltandó ár mellett a' többet ígérőnek fognak haszonbérbe bocsáttatni.

Az árverők kötelesek lesznek az illető kikiáltandó árnak tized részét bánatpénnel fejében azonnal befizetni, a' többet ígérők pedig egy esztendei árendát cautióul előre letenni. Az árveréstől senki sem záratik ki, mint az, a' ki egyébiránt is mind a' hazai törvények, valamint is a' felsőbb rendelkezések értelmében fekvő jószágoknak ki-bérlésétől tiltatik. A' fő feltételek e' következőkből állanak:

1. A' jószág ugyan azon állapotban, melyben most a' m. k. u. Kamara által bíratik, folyó esztendei november 1ső napjától számítandó 15 esztendőre bocsáttatik bérbe.

2. A' bérlő tartozik az esztendő haszonbért félesztendőnként jelesül aprilis 24-dik és november 1ső napján a' temesvári Harminczadnál lefizetni, különben, ha ezen határnapot csak egyszer is elmulasztaná, a' birtokból azonnal ki fog üttetni, és a' jószág az ő kárára ujonnan árverésre bocsáttatni, azon esetre pedig, hogy ha ne talán a' haszonbér az előbbihez képest alább szállana, a' királyi fiscus mind az ebből származandó kárnak, mind pedig az egész költségeknek megtérítését a' haszonbérlet, 's maradékin, vagy örökösein sommás per útján, a' szokott formának és ügyorvoslásonak felretételével a' debreczeni kerületi tábla előtt (a' szabad választást is fentartván magának) követelni, azonban is pedig a' jószágon találtató mindennemű vagyonát önnön hatalmával elfoglalni, és árverés mellett eladatni.

3. A' cautio kész pénzben, vagy intereszes status-papirossaiban az akkori eladásbeli értékjökben, vagy pedig elfogadható, elegendőképpen biztosított adóssági levelekben tétetik le, mellyek a' haszonbérletnek a' bérlés végzetével a' magok valóságában ismét visszaadtnak. A' haszonbérletnek maradéki atyjok halála után, mellyet azonnal a' királyi Kamarának tudtára adni kötelesek, fél esztendő alatt az árendáról lemondhatnak, valamint sziate a' m. k. u. Kamara is azon esetben, hogy ha azokat a' bérlés folytatására alkalmasoknak nem találndja, nékiek az árendát kimondhatja, az magában is értődven, hogy ekkor az árenda azon esztendővel, mellyben a' le-, vagy felmondás történik, megszűnik, hogy ha mindazáltal az örökösök a' kiszabott félesztendő alatt az árendáról le nem mondanak, a' bérlést végig megtartani kötelezettek. —

4. Tartozik a' bérlő a' Jobbágyok eránt a' fent álló Urbarialis rendelkezéseknek szoros megtartásával, 's a' szükség esetére maga költségén uriszékeket is tartani, ezek-

nek határnapját pedig a' kir. Kamarának előre tudtára adni, hogy a' szükség ugy hozván magával a' Kamara valakit az uri-székhez rendeltethessen; továbbá a' tartozásoknak annyira való szaporodások, hogy azoknak beszédése a' Jobbágyságnak különös terheltetése nélkül nem eszközölthessék, tilalmas. — Végtére a' jobbágy-háza kat szinte ugy, és azon számban, a' mennyiben azokat általvette, ismét visszaadni köteles. A' regulatio ott, a' hol még nem történt, szabadságában áll a' bérlőnek, csak hogy az iránt előbb a' m. kir. udv. kamara engedelmé kikivántassék, ezért is jelentését az okok előadása, és a' regulatio plánumának előmutatása mellett beadni tartozik a' bérlő. —

5. A' netalán részenként bérben lévő regalék iránt kötött Contractusokat tartozik az Árendás fentartani, és csak ezeknek eltelése után élhet azokkal tetzése szerint, azonban az általa teendő új szerződések a' nékie lekötött határidőn túl nem terjedhetnek.

6. Nem tiltatik ugyan, hogy az árendás az általa bérlett javakat másnak ki ne bérlelhesse, erről azonban a' m. kir. udv. Kamara semmi tudományt sem vesz, 's ő tovább is maga marad mindenekért a' Kamarának lekötelezve; olly változásokat azonban a' jószágban tenni, mellyek a' contributio fundussának ártalmára, vagy kissebitésére lehetnének, vagy a' jószágot bár mi módon terhelni tilalmas.

7. A' netalán hátra lévő tartozásoknak beszédését a' szokott részesülés mellett magára vállalja a' bérlő, és erről a' jószág általvétele alkalmával vele fog végeztetni, az arenda végével azonban a' hasonló restantiák iránt hasonló kötelezést vesz magára a' kir. Fiscus.

8. A' patronatusbeli minden terheket tartozik az árendás maga viselni pótlás nélkül, a' m. k. u. Kamara magának egyedül a' praesentát, és a' templom 's árvák pénzeikről való számadásoknak betekintése jussát tartja.

9. Az erdők maradnak a' Kamara erdő-tisztségének felvigyázása alatt; a' rendes használás és fájzás azonban a' szükséges rendszabások mellett az árendásé; irtásokat a' m. k. U. Kamara engedelmé nélkül tenni nem szabad. —

10. Az esztendei reparatiokat tartozik az árendás magából megtétetni.

11. Új építményeket csak a' Kamarának előre nyerendő engedelme mellett tehet jó szerekből az árendás, lágy szerekből, és paraszi kézzel tett épületek nem adnak just az árendásnak a' visszafizetés követelésére.

12. Biztossá tétetik az árendás, hogy a' bérlés ideje alatt a' jószág más felkérőnek királyi adomány útján nem fog máskép általadatni; hanem hogy ez a' bérlési szerződést megtartani köteles légyen.

13. A' bérlő tartozik contractusát minden ingó, és ingatlan annak rendje szerint bemutatandó vagyonyjára intabuláltatni, és ha az elegendő nem volna, a' fent írt caution kívül egy az egész arenda idejére jót álló Cavenst állítani, a' ki szinte a' contractust alá írja, 's magára intabuláltatja.

A' többi feltételek az árverés alkalmával megismértethetnek.

Egyébiránt az árverésben részesülők tartoznak magok ajánlásikat megtartani, és az árverési protocollum, mellyet kiki, de főképen a' legtöbbet ígérő aláírni tartozik; olly kötelező erejű, mint az ennek következésében készitendő contractus, mind

addig, míg a' bérlő a' contractus kiadásának, és a' cautionak letétele után ezen első kötelességének eleget nem ad, vagy pedig előpénzének visszaadása által a' kötelességétől feloldoztatik. —

Budán aprilis 25dikén 1832.

H i r d e t é s.

(2) Ó Cs. Kir. Fő-Herczagsége Országunk Nádor-Ispánja kegyes parancsolatjára, a' kir. magyarországi fő építő kormány részéről közhirre tétetik, hogy Vác püspöki városban a' Duna partján helyezett, hajdan Therezianum 's majd Ludovicea nevet viselő katonai nevelő Intézetnek szánt épületek alábbirt kedvező kérés mellett a' többet ígérőnek áltengedtetnek:

1ször. A' fizetendő 's felsőbb helybehagyást nyert summának harmadát leszzen köteles az áltvevő mindjárt, két harmadát pedig hiteles kezesség állítása, és a' rendes hatatszázévtől kamatfizetés mellett csak tíz esztendő múlva lefizetni.

2szor. Azon esetben, ha a' vevő egy harmadánál többet szándékoznék lefizetni, elfogadható feltételek mellett azon kedvezés is megengedtetik, hogy a' fenmaradó summát készpénz helyett hiteles kötelező-levelekben fizetheti le.

3szor. A' vevő ezen épületekre nézve, minden földesurasági adózásoktól ment, és független, 's csupán csak a' közönséges adókra 's polgári közterhek viselésére köteleztetik.

Az előbb említett, és 42,835 vfrt. 53 xra igen olcsón becsült, jó szerekből egy emeletre régi klastromok módjára rakott 63 $\frac{1}{2}$ öl hosszú 7 $\frac{1}{2}$ öl széles épületnek mind két oldalról 13 öl hosszú, 7 $\frac{1}{2}$ öl széles szárnyai állanak; a' fő útca felől az egész épület hosszában 11 ölnyi széles tére, a' Dunára néző oldalán pedig 66 öl hosszú, 46öl széles erős fallal kerített tágas udvara vagyon.

Továbbá vannak ezen épület alsó emeletében két fő pinczén kívül (mindegyik 2000 akórai) 35 szép, magas és erősen boltozott erős vas ablakrostélyokkal készült szobák; a' felső emeletben, (hová két szép széles lépcső vezet) pedig 24 részszerint régi, részszerint új gerendákkal festett magas szobák, mellyek nagyobb részint teremek, de az alsó boltozatok czélirányos felosztásánál fogva könnyen kívánt kisebb szobákra oszthatók. — Végtére még ezen épülethez tartozik egy 64 öl hosszú és 48 öl széles házhely, mellyen jó szerekből tető nélkül 19 öl hosszú és 7 $\frac{1}{2}$ széles de még egészen ki nem épült ház áll.

A' venni kívánók ár-ajánlásaikat, kiváltott leveleikkel, nevök, characterök, vármegyéjök, lakhelyök hozzá tételével ezen kir. magyarországi fő építő kormánynak, legfeljebb július 1sőjeig 1832. annál bizonyosabban küldjék be, minthogy ezen időnek eltelte után beérkezendő e'féle levelek többé nem fogadtatnak el.

Ezen épületnek rajza körületivel együtt, és annak becsültetése, mind Budán a' kir. magyarországi főépítő kormánynál, mind pedig Vácson a' fent említett Akademia épületében a' ház felvígázójánál szemlélhető.

A' kir. magyarországi főépítő kormány részéről. — Budán majus 21dikén 1832.

Eladó szászfajú kosok.

(2) Pesten, (Ujváros, bálványutca 268dik szám alatt) eredeti szászfajú hágó kosokat kaphatni illendő áron.

Kappel F.

Füskúti Landerer' könyvnyomtató intézetében Pesten, hatvani
utczában 448. megjelent:

Graf Stephan Széchenyi
a l s S c h r i f t s t e l l e r,

Im Ungarischen herausgegeben, und deutsch bearbeitet

v o n
J o s e p h O r o s z.
Pesth, 1832. Gr 8vo. Preis 2 fl. Conv. Münze.

Hiradás a' szüléknek és gyámatyáknak.

(3) Gyakorta azon nem alaptalan panaszt hallhatni, hogy bajos Pesten olly házat találni, hol Urfiak sorsokhoz képest szállást, tartást kapnának 's nem csak erkölcsi tekintetben, hanem a' finomabb társasági mivelődés felől is bizonyosakká tétetnének. E' szükségnek 's a' szülék 's nevelők sokszor kinyilatkoztatott kívánságaiknak megfelelőére egy a' köz bizodalom által tisztelt familia, melly iránt különösen Schedius kir. Tanácsos és Professor, és Liedemann J. S. Fridrik kereskedő Urak bővebb tudósítást adni készek, egy pár Urfinak Praefectusaikkal együtt a' legközelebb iskola-esztendő elején asztalra és szállásra leendő befogadását ajánlja. Iger t. i. egy, a' körülállásokhoz alkalmaztatott illendő asztalt, e' felett tetszés szerint magyar, német v. francia nyelven folyó társalkodást, egy tágas, több szobából álló 's az Univerzitási épülethez közel eső lakást, egy, a' használatra szabadon álló klavírral 's minden más alkalmas készülettel és szolgálattal együtt. Nem különben kész azon familia minden másod héten, vagy más megegyezés szerint magánál egy, válogatott, az Urfiak korokhoz és szükségükhöz alkalmaztatott kis estvéli társaságot adni, hogy ugy azoknak jó izlésökre 's elméjük tökéletesítésére hasznos befolyást eszközölhessen.

Azon tisztelt szülék és gyámatyák, kik e' jelen tudósítást használni kívánják, méltóztassanak a' feltételek felől Liedemann Fridrik kereskedő házával szabad postájú levelek által értekezni és elhatározott szándékjokról, ha lehet, julius végeig, azt tudósítani. Költ Pesten majus 16ikán 1832.

Árverési jelentés.

(2) Hétfőn junius 4dikén és a' következő napokon a' Dunasoron lévő Deron háznak második emeletében árverés utján a' többet ígérőknek kész pénz fizetésért fog-
nak eladatni: különbféle papi és világi ruhák, szebbnél szebb házi butorok, kanapék, zófák hozzá tartozó székekkel, asztalok, almáriumok, szekretárek, órák, mellyeknek egyike nyolczféle darab muzsikát játszik, aranyozott tükrök, asztali ezüst eszközök, fortepiano — azután különbféle híres képiróktól festett képek, némelly ás-

vány darabok, régi pénzek, és nagyszámú tudományos könyvek, mellyeknek lajstromát árveréskor megláthatni — végre egynehány akó jó egri ó bor, és különös aszúborok butéljában.

Pétzely Sámuel és társa

ajánlják ujonnan érkezett, legillőbb áru gyölcs portékáikat Pesten, a' vácsi utcában, ezen cím alatt:

„**A' K O Z á k h o z**“

ugymint: valódi 54 rőfös rumburgi gyölcsöt, a' legillőbb szabott áron; ugyan olyan $\frac{3}{4}$ és $\frac{1}{4}$ es szélességű 30 rőföst; továbbá megkülönböztetett jóságú 38 rőfös creas vagyis bőrvásznat; keskeny és széles hollandiai, és a' legjobbminőségű $\frac{3}{4}$ es ágylepedőkre alkalmaztatott vásznat; finom és közönséges asztalneműkre való kamukát; legujabb mód szerint ruhákra való kanavászt; fehér és színes pamuk, de főképpen a' legujabb 's jobbféle vászon zsebkeszkenőket; mint szinte szabad válogathatású nagy mennyiségben kész

prunel, két és három rét szövettű teveszór

különféle színekben nyári öltözetekre, keletindiai anginet 's mindenféle pamuk és gyapju szövettet, nyári nadrágokra. (2)

(2) Egy 30 esztendős, több nyelvet beszélő, gazdaságban jártas, 's dicséretes bizonyítványokkal felkészült gazdaságbeli Tiszt önkényesen kívánván helyet változtatni, tisztelettel ajánlja a' T. Uradalmaknak szolgálatját — különben felőle bővebb tudósítást adhat
a' szerkezettő hivatal.

(2) Csongrád vármegyében helyeztetett Vásárhely mezővárosában fekvő uradalmi serháznál f. e. június 11dikén délutáni 3 órakor 50 darab hízott ökör árverés útján fog eladatni, melly alkalomra tehát a' venni szándékozók ezennel meghivatnak.
Vásárhely május 16dikán 1832. *Köth János,*
Tisztartó.

(2) Tisztelettel jelenti az alólírt, hogy nála különféle arany, ezüst és réz pénz darabokat az ó 's új világból, egyenként vagy osztályként, mint szinte különféle régi tobákszelenczét is jutalmas áron szerezhetni meg.

Löffler J. fogorvos,
„Miatyánkutcza“, Bola ház 2ik emel.

Dunavíz állása a' budai vizmérték szerint:

Május 27ikén 4 láb, 3 hüv. 0 von. Május 28dikán 4 láb, 4 hüv. 0 von. Május 29dikén 4 láb, 7 hüv. 0 von. Május 30dikán 4 láb, 9 hüv. 0 von. (az 0 felett).

Mai postával küldetik széljel **Wigand Otto** könyváros ur' ide mellékelt jelentése.